

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

29 Eylül 2022

Sayı : 30824082-610- 4680718

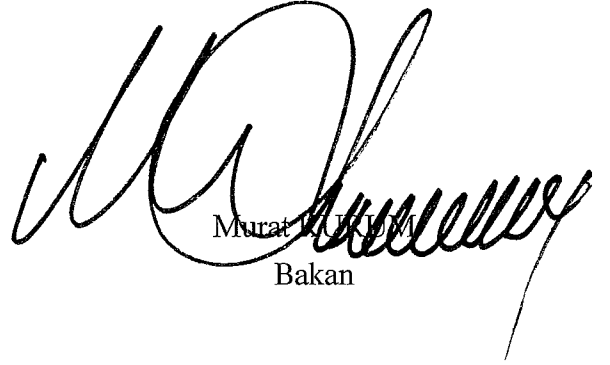
...../...../2022

Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede TBMM esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat AKDEMİR
Bakan

EK:

Liste (7 Adet, 7 Sayfa)

Cevap Yazısı (67 Adet, 120 Sayfa)

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN TAHSİN TARHAN'IN
TBMM 7/69919 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Jeotermal enerji fosil yakıtlara alternatif olarak doğaya zarar vermeyen temiz ve yenilenebilir bir enerji kaynağı olarak kabul edilmekle birlikte, üretim sonucunda ortaya çıkan kimyasalların doğaya ve insana zarar vermemesi için, jeotermal akışkanlardan enerji elde edildikten sonra su, toprak veya hava ile etkileşime girmeden mutlaka yer altına geri enjekte edilmesi gerekmektedir.

Kocaeli Dilovası'nda keşfedilen jeotermal kaynağın, orada kurulacak olan tesis ile değerlendirilmesi söz konusudur. Jeotermal enerji santrallerinde ortaya çıkan ve yüksek kimyasal madde içeren sıvı ve gaz atıkların re-enjeksiyon yapılmadan doğrudan toprağa, yer altı sularına ve nehre salınması bölgede büyük endişe yaratmaktadır. Değerlendirilmek istenen bölgenin ve insan sağlığının korunması önem arz etmektedir.

Bu bağlamda aşağıdaki soruları sorma gereği hasıl olmuştur.

- 1- Dilovası 'nda jeotermal tesisinin nerede kurulması planlanmaktadır?
- 2- Dilovası'nda kurulacak olan tesis için Kümülatif Etki Değerlendirme Çalışması yapılmış mıdır? Yapıldı ise sonuçlar kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 3- Dilovası 'na Jeotermal tesis yapmak üzere izin/ruhsat başvurusu yapan yatırımcı firmaya Bakanlık tarafından teşvik verilmiş midir?
- 4- Kocaeli Dilovası'nda yapılması planlanan jeotermal tesis ne zaman faaliyete geçecektir?
- 5- Jeotermal enerji santrallerinde ortaya çıkan ve yüksek kimyasal madde içeren sıvı ve gaz atıklar için re-enjeksiyon yöntemi kullanılmakta mıdır? Kullanılıyor ise hangi tesislerde kullanılmaktadır?
- 6- Jeotermal tesis yapmak üzere izin/ruhsat başvurusu yapan yatırımcı firmalara teşvik verilmekte midir? Teşvik veriliyor ise kapsamı nedir ve hangi Bakanlıklar tarafından verilmektedir?
- 7- Kocaeli'nde Geçici İşletme Belgesi alan jeotermal tesisler hangileridir?
- 8- Kocaeli Başiskele'de yapılması planlanan jeotermal tesis ne zaman faaliyete geçecektir?

CEVAPLAR

Jeotermal kaynağın kullanımı aşamasında özellikle kuyu test çalışmalarında ortaya çıkan ilk çıkış suyunun ve çamurun bertarafı ile işletme aşamasında reenjeksiyon kuyularının açılması ve işletilmesi hususları Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinde de en çok dikkat edilen konular arasında olup, gerekli tedbirlerin alınması sağlanmaktadır. Öncelikle sondaj çalışmaları kapsamında sızdırmaz çamur havuzu yapılması ve atıksuyun alıcı ortama verilmemesi, çamurun ise alternatif hammadde olarak farklı sektörlerde kullanılması ya da lisanslı bertaraf tesislerinde bertaraf edilmesi yönünde çalışmaların yapılması sağlanmaktadır. Ayrıca çamur havuzu yüzeyinde biriken suyun ne şekilde bertaraf edileceğine dair de taahhütler alınmaktadır.

Bununla birlikte işletme aşamasında nerede ve kaç adet üretim kuyusu, nerede ve kaç adet reenjeksiyon kuyusu açılacağı, kuyuların özellikleri (derinliği, suyun sıcaklığı, kapasitesi) vb. bilgiler ve bunlara ilişkin çalışmalar ÇED Raporu özel formatında talep edilmekte olup, reenjeksiyon sisteminin devreye alınmadan tesisin faaliyete geçmeyeceği taahhüt altına alınmaktadır.

Dolayısıyla ÇED sürecinde, jeotermal enerji santrallerinin çevre, insan ve hayvan sağlığına olası etkileri ile bu etkileri önlemeye yönelik yapılacak çalışmalar ortaya konulmakta ve olumsuz etkilere karşı alınacak önlemler yer almaktadır. İşletme aşamasında meydana gelebilecek herhangi bir olumsuzluk halinde ise gerek Kocaeli Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü gerekse de Bakanlığımız denetim birimi tarafından ani denetimler de yapılmaktadır.

Önergedeki diğer hususlara ilişkin bilgilerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nden edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.